

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Hajdú István Csaba ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Szilvási Csaba ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt a Tatai Városi Bíróság előtt 3.P.20.121/2008. szám alatt újraindult, és a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság által 2.Pf.20.853/2009/4. számon befejezett perében a felperes felülvizsgálati kérelme folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 50.000 (Ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állam javára, az adóhatóság felhívására 72.000 (Hetvenkettőezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

Az alperesi gazdasági társaság 2002. és 2003. években nemzetközi közúti árufuvarozással kívánt foglalkozni. E tevékenység folytatásához olyan árufuvarozó- vállalkozói képesítéssel rendelkező szakmai irányítóra volt szüksége, aki vezetőként, a társaság személyesen közreműködő tagjaként, vagy főállású alkalmazottként az árufuvarozási tevékenység szakmai irányítását ténylegesen és állandó jelleggel ellátja. Ezért 2002. augusztus 1-jén havi 100.000 forint munkabér kikötése mellett munkaszerződést kötött a felperessel, akit a szerződés alapján a K. F. a 2002. október 11. és 2003. október 7. közötti időszakban az alperes árufuvarozói engedélyében szakmai irányítóként tüntetett fel.

A felperes keresetében 1.200.000 forint és járulékai megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Arra hivatkozott, hogy színlelt munkaszerződést kötött az alperessel, ténylegesen ugyanis nem végzett munkát a részére, hanem csupán havi 100.000 forint díjazás

ellenében a rendelkezésére bocsátotta az áru fuvarozó- vállalkozói képesítését, hogy annak felhasználásával az alperes közúti áru fuvarozási tevékenységet tudjon végezni.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítéletében az alperest 1.200.000 forint és járulékai megfizetésére kötelezte. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a keresetet elutasította. A jogerős ítélet indokolása szerint a felek nem vitásan színlelt munkaszerződése a bérlethez közelálló polgári jogi megállapodást leplez, melynek alapján a felperes díjazás ellenében az alperes rendelkezésére bocsátotta a szakmai irányítói tevékenység ellátásához szükséges képesítését igazoló okiratot. Ez a megállapodás azonban a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmis, mivel a közúti áru fuvarozáshoz szükséges szakmai irányító kötelező alkalmazását előíró jogszabályok megkerülésére irányult. Az eredeti állapot helyreállítására, illetve az érvénytelen szerződés érvényessé nyilvánítására a perbeli esetben nem kerülhetett sor. Ezért a ténylegesen létrejött polgári jogi megállapodást a határozathozatalig terjedő időre hatályossá kellett nyilvánítani, és a perben a felek között el kellett számolni. Azt azonban, hogy a leplezett szerződésben milyen összegű díjazásban állapodtak meg, a felperes a perben nem tudta bizonyítani. Ennek igazolására ugyanis a színlelt munkaszerződés önmagában nem alkalmas, további megfelelő bizonyíték pedig e körben nem keletkezett. Nem igazolta a felperes az általa nyújtott szolgáltatás tényleges értékét sem, az e vonatkozásban szükséges szakértői bizonyítást ugyanis felhívás ellenére sem indítványozta. Ezért a keresetet el kellett utasítani.

A jogerős ítélet ellen - annak hatályon kívül helyezése, és az elsőfokú ítélet helybenhagyása iránt - a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel. Kifejtette, hogy a másodfokú bíróság a Ptk. 237. § (2) bekezdését és a Pp. 164. § (1) bekezdését megsértve, a Pp. 166. § (1) bekezdésének, 193. §-ának és 196. § (1) bekezdés d) pontjának figyelmen kívül hagyásával foglalt állást akként, hogy az őt megillető ellenszolgáltatás összegét a perben nem bizonyította. A felek valóságos szerződési akaratát tükröző havi 100.000 forint összegű díjazás kikötését ugyanis a színlelt munkaszerződést magában foglaló teljes bizonyító erejű magánokirat szerinte megfelelően igazolja. Ezért a megítélése szerint a perben őt további bizonyítási kötelezettség nem terhelte, az alperes pedig az okirat tartalmát nem tudta cáfolni.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárás eredményeként megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A közúti közlekedési szolgáltatásokról és a közúti járművek üzemben tartásáról szóló 89/1988. (XII.20.) Mt. rendeletnek a felek közötti jogviszony létesítésének időpontjában hatályban volt 4/A. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy nemzetközi közúti árufuvarozást a belföldi székhelyű vállalkozás abban az esetben végezhet, ha kérelmére a K. K. F. nemzetközi közúti árufuvarozói engedélyt kapott. Az engedély - a rendelet 4/A. § (2) bekezdéséből kitűnően - annak a vállalkozásnak adható ki, amelynek belföldi közúti árufuvarozói engedélye és jogszabályban előírt árufuvarozási gyakorlata van, szakmai irányítója a tevékenység végzéséhez szükséges, jogszabályban meghatározott nemzetközi szakmai ismeretekkel rendelkezik, továbbá nemzetközi áruszállításra alkalmas járműve van.

Szakmai irányítónak a belföldi és a nemzetközi közúti árufuvarozás szakmai feltételeiről és engedélyezési eljárásáról szóló 14/2001. (IV.20.) KöViM rendelet 1. § (2) bekezdés d) pontja szerint az a személy minősül, aki vezetőként, gazdasági társaság személyesen közreműködő tagjaként, vagy főállású alkalmazottként az árufuvarozási tevékenység szakmai irányítását ténylegesen és állandó jelleggel ellátja. A szakmai irányítónak nemzetközi közúti árufuvarozási tevékenységet folytató vállalkozás esetében a rendelet 8. § (2) bekezdés b) pontjából kitűnően nemzetközi árufuvarozó- vállalkozói képesítéssel kell rendelkeznie.

E jogszabályi előírások szerint az alperesnek a nemzetközi közúti árufuvarozási tevékenység folytatásához - miután a szakmai irányítást sem vezetői, sem tagjai nem láthatták el - munkaviszonyt kellett létesítenie egy, a szakmai irányítói feladatok ellátásához szükséges képesítéssel rendelkező személlyel. A peres felek kapcsolatának lényege tehát jogi szempontból nem egyszerűen a felperes nemzetközi árufuvarozó- vállalkozói képesítését rögzítő okirat átadása, hanem a munkaszerződés megkötése volt.

A munkaviszonyból eredő igényt azonban a felperes - perbeli nyilatkozataiból kitűnően - nem kívánt az alperessel szemben érvényesíteni. Azt ugyanakkor nem tudta bizonyítani, hogy közte és az alperes között az általa állított tartalmú polgári jogi jogviszony jött létre. Ennek igazolására ugyanis a nem vitásan színlelt munkaszerződést rögzítő okirat önmagában nem alkalmas, mivel a felperes azt sem bizonyította, hogy az állítása szerint ténylegesen létrejött megállapodás egyes kikötései azonosak a színlelt munkaszerződés bizonyos kikötéseivel. Más megfelelő bizonyíték pedig e vonatkozásban nem keletkezett. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a felülvizsgálati kérelemben megjelölt

jogszabályok megsértése nélkül foglalt állást akként, hogy a felperes a díjigényét nem bizonyította.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, a felperest pedig a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében az alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére kötelezte.

Az illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a felperes köteles az államnak, az adóhatóság felhívására megfizetni.

Budapest, 2010. február 25.

Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, előadó, Dr. Bartal Géza s.k. bíró, Dr. Pethőné Dr. Kovács Ágnes s.k. bíró